

Plenum

Torsdag 25.2.2021 kl. 16.02—19.46

2.6. Muntlig fråga om att skydda dem som är i närarbete (Anna Kontula vänst)

Muntligt spörsmål MFT 30/2021 rd

Muntlig frågestund

Talman Anu Vehviläinen: Ledamot Kontula.

Debatt

16.35 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä työpaikat ovat merkittäviä tartuntalähteitä. Viime aikoina on purettu eritoten telakoiden ja rakennustyömaiden koronaryppäitä. Osin näiden alojen korostumista selittää, että niillä on tyypillisesti paljon reissutyöntekijöitä, jotka asuvat ahtaissa tilapäismajoituksissa. Mutta eivät asiat itse työpaikoilakaan kaikkialla ole kunnossa, vaan turvatoimien taso vaihtelee melkoisesti. Eilen uutisoitiin vantaalaisesta rakennustyömaasta, jossa työntekijöitä oli kirjallisesti kehotettu vastamaan terveysviranomaisten kysymyksiin totuuden vierestä.

Koronasulussakaan ei kaikkea voi sulkea. Satojatuhansia ihmisiä tarvitaan joka päivä pyrittämään yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja. Kysynkin hallitukselta: millaisin toimin suojataan niitä ihmisiä, jotka eivät voi jäädä etätöihin?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Pekonen.

16.36 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin täytyy todeta, että tämä uutinen ohjeesta, johon edustaja Kontula viittaa, todella järkytti minua. Ei ole kenenkään etu, että työntekijöitä kehoitetaan valehtelemaan viranomaisille — ei todellakaan kenenkään: ei työntekijän, ei hänen kollegoidensa eikä työnantajankaan etu. Nämä työpaikat, joilla tehdään lähitöitä, ovat todella kriittisissä vaiheissa, ja selvästi kaikki työnantajat eivät ole ottaneet riittävän vakavasti velvollisuuttaan varmistaa, että työ on työntekijöilleen terveellistä ja myöskin turvallista.

Me tulemme nyt selvittämään, onko työsuojeluviranomaisten toimivaltuuksia mahdollista laajentaa tartuntojen ennaltaehkäisemiseksi työpaikoilla, mutta haluan myöskin muistuttaa, että jo nyt tartuntatautilääkäri voi asettaa karanteeniin kaikki ne henkilöt työpaikoilla, joiden voidaan perustellusti epäillä olevan altistuneita, ja näin saada sitten myöskin [Puhemies koputtaa] tartuntaketjuja siellä työpaikoilla katkaistua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

16.37 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Korona tulee jättämään ison lommon tähän aikakauteen, mutta se jättää ison lommon myös tulevaisuu-

Punkt i protokollet PR 15/2021 rd

teen. Korona vaikuttaa joka kodissa, kaikissa kodeissa. Hallituksella on paljon omia suunnitelmia hallitusohjelmassa. Siellä on muun muassa tällainen henkilötunnusuudistus, joka vaikuttaa jokaiseen ihmiseen ja on melko kallis uudistus. Oletteko valmis lykkäämään tätä, koska korona kuitenkin tarvitsee aika paljon rahoitusta? Samoin tämä sote-uudistus on myös aika iso asia, ja sitä aika tiukalla aikataululla nyt yritetään viedä läpi. Oletteko valmis lykkäämään näitä uudistuksia tällä koronan varjolla, että saataisiin sitä rahaa sinne koronaan ennemmin?

Kokisin, että olisi ihan tärkeätä miettiä näitäkin asioita, ja toivoisin, että kun tällainen kriisi seuraavan kerran Suomeen tulee, niin heti mietitään, kuka on vastuuministeri. Nythän, kun tämä kriisi tuli, niin meillä ei ollut semmoista vastuuministeriä nimettyä. Aina-kin seuraavan kerran, kun tulee joku kriisi, [Puhemies koputtaa] niin toivon, että se nimitetään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.38 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koko maan hallituksella on yleisvastuu Suomesta, ja kyllä jokaiselle asialle on vastuullinen tästä joukosta löytynyt.

Sinänsä kiinnitätte huomiota, edustaja, ihan oikeaan asiaan, että samaan aikaan, kun on hoidettu tätä hyvin vaativaa kriisiä, jossa kukaan meistä ei koskaan ennen ole ollut ja on paljon pitänyt taikoa tyhjistä ratkaisuja ihmisten ja kansakunnan parhaaksi, myös sen talouden parhaaksi, on kaikkea sitä hallitusohjelmassa sovittua kuitenkin yritetty viedä samalla eteenpäin. Ja minä olen hyvin ylpeä siitä, että yhteistyössä eduskunnassa ja eduskunnan kanssa monia suuria uudistuksia on viety eteenpäin, kuten vaikkapa oppivelvollisuuden pidentämistä tai sitä teidänkin mainitsemaanne sote-uudistusta, jota täällä parhaillaan käsitellään. Luulen, että aika moni, joka on ollut tekemisissä tämän koronan sote-puolen johtamisen kanssa, olisi toivonut sen uudistuksen olevan voimassa jo nyt. Tämän kaiken johtaminen olisi ollut huomattavasti helpompaa — ei 300 kuntaan vaan noin pariinkymmenen [Puhemies koputtaa] hyvinvointialueeseen, maakuntaan. Uudistus tullaan viemään läpi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.39 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuossa aikaisemmin edustaja Tanus kysyi tästä viestinnästä. Kun me oikeasti pysähdymme tähän hetkeen, niin meillä on viisi eri toimijaa tartuntatautilain toteuttajina: kunnat, sairaanhoitopiirit, sitten siellä on avit ja sen lisäksi THL ja sosiaali- ja terveysministeriö. Siinä on aika viisikko jo yksistään. Ja sitten kun otetaan huomioon, että yksistään näitä kuntia ja kuntayhtymiä on 195, 195 toimijaa tässä maassa, niin ei ole mikään ihme, että aika moniäänistä on meno silloin, kun johtovastuu on kentällä, niin kuin se tällä hetkellä on, ja sen takia itse olen sitä mieltä, että suurin virhe tässä ajassa olisi katsoa vähän liian lähelle. Liian lähelle ei tule tällaisessa kriisissä katsoa. Me ollaan opittu tästä kriisistä se, että hampaat irvessä, kuulkaa, siinä 24/7:ssä on löydettävä vielä nekin tunnit, että tämä sote-uudistus saadaan nyt läpi — tämä on näin.

Mitä tulee tähän vastuuministerilogiikkaan, niin on sanottava teille, että minä pidän sitä todella epäinhimillisenä, että ajatellaan, [Puhemies koputtaa] että yksi ihminen vastaisi täs-

Punkt i protokollet PR 15/2021 rd

tä kriisistä, vaikka minut mielellään vastuuministeriksi mielletäänkin. [Sari Sarkomaa: Entä ne työllisyystoimet?] Semmoisia hartialeveyksiä ei ole kenelläkään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edelleenkin muistutan tästä minuutin aikarajasta.